

ด่วนที่สุด

ที่ ลพ ๐๐๑๘.๑/ว ๑๓๗๕๗

สำนักทะเบียนจังหวัดลำพูน
ศาลากลางจังหวัดลำพูน
ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ ลพ ๕๑๐๐๐

๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง และบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียน

เรียน นายทะเบียนอำเภอ ทุกอำเภอ และนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองลำพูน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๘.๑/ว ๖๔ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักทะเบียนกลางแจ้งว่า ตามที่สำนักทะเบียนกลางได้รับเรื่องการร้องขอความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง และบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียน จนทำให้ได้รับความเดือดร้อน และจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า การดำเนินการแก้ไขปัญหาของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นมีความล่าช้า หลายกรณีมีปัญหาด้านการประสานการปฏิบัติระหว่างสำนักทะเบียน ทำให้ประชาชนผู้ประสบปัญหาสถานะบุคคลได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการจากภาครัฐเป็นเหตุให้มีการร้องเรียนต่อหน่วยงานของรัฐ สื่อมวลชน และสื่อสังคมโซเชียลมีเดีย กรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรและการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง และบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพสามารถแก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว จึงขอให้สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง อาทิ เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่พักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตเวช บุคคลที่มีอาการเจ็บป่วยอย่างรุนแรง หรือผู้ป่วยที่มีความประสงค์จะเข้ารับสิทธิด้านการรักษาพยาบาลตามที่กฎหมายกำหนด ฯลฯ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นถือเป็นภารกิจสำคัญที่จะต้องให้บริการด้านงานทะเบียนโดยเร่งด่วน พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อให้การแก้ไขปัญหเป็นไปด้วยความรวดเร็วเท่าที่จะทำได้ ดังนี้

๑.๑ กรณีที่คนเปราะบางไม่สามารถมายื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่อาศัยอยู่ เพื่อยื่นคำร้องเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลได้ ให้ใช้การมอบอำนาจหรือการมอบหมายให้ญาติพี่น้องหรือบุคคลที่รู้จัก หรือบุคคลอื่นใด ยื่นคำร้องแทน จากนั้นให้นายทะเบียนดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐาน และสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ ตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๒ กรณีที่ไม่อาจมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลใดมาดำเนินการยื่นคำร้องแทนได้ให้นายทะเบียนดำเนินการเฉพาะกรณี ดังนี้

๑) กรณีคนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตเวช หรือมีอาการเจ็บป่วยประการใด และไม่สะดวกที่จะเดินทางไปยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน ให้นายทะเบียนเดินทางไปรับคำร้องยังสถานที่ที่บุคคลดังกล่าวอาศัยอยู่

/ ๒) กรณี ...

๒) กรณีผู้ป่วยที่พักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล ให้นายทะเบียนเดินทางไปปรับคำร้องที่โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลที่บุคคลดังกล่าวรักษาตัวอยู่

๓) กรณีบุคคลที่มีอาการเจ็บป่วยอย่างรุนแรง หรือเป็นผู้ป่วยที่มีความจำเป็นจะต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล และมีภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนด อาทิ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร หรือที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง หรือถูกจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎร บุคคลที่อ้างว่าเป็นบุคคลสัญชาติไทย แต่ไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ตามมาตรา ๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ให้นายทะเบียนรับคำร้องและเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วเป็นกรณีพิเศษ

๒. บุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียน อาทิ บุคคลที่ถูกสวมรายการโดยการทุจริต บุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการเนื่องจากมีรายการซ้ำซ้อน การจำหน่ายรายการที่สำคัญผิดในข้อเท็จจริง หรือการดำเนินการใดทางทะเบียน ฯลฯ ให้นายทะเบียนตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และหากเป็นกรณีที่จะต้องประสานการปฏิบัติไปยังสำนักทะเบียนแห่งอื่น เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ได้แก่ การสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ การรับรองจากที่ประชุมประชาคม หรือแสวงหาพยานหลักฐานในรูปแบบใดก็ตาม ให้นายทะเบียนทำหนังสือแจ้งไปยังสำนักทะเบียนดังกล่าวโดยทันที และให้สำนักทะเบียนที่ได้รับเรื่องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

๓. กรณีการดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือการประสานการปฏิบัติระหว่างสำนักทะเบียนเกิดความล่าช้าหรือมีปัญหาและอุปสรรคประการใด ให้สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น ประสานการปฏิบัติกับสำนักทะเบียนกลาง หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๒๗๘๑-๗๓๑๔-๖ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

อนึ่ง การแก้ไขปัญหาดังกล่าวทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง และบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียน ถือเป็นนโยบายสำคัญของสำนักทะเบียนกลางที่จะต้องดำเนินการในเชิงรุกอย่างจริงจัง และเร่งด่วน จึงขอให้นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนทุกคนได้ตระหนักถึงภารกิจและหน้าที่ด้านงานทะเบียนราษฎร อันเป็นที่พึงของประชาชนในการช่วยเหลือจัดปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ การดำเนินการที่ล่าช้าไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนใด ย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิและสวัสดิการที่บุคคลดังกล่าวพึงได้รับในฐานะบุคคลสัญชาติไทย หรือบุคคลที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงและเยี่ยงยากได้ และยิ่งถือว่าเป็นความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ อีกด้วย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำหรับสำนักทะเบียนอำเภอขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

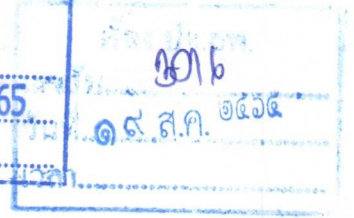
(นายชาติกร กิตติธรมิตต์)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

สำนักทะเบียนจังหวัด

โทร./โทรสาร ๐-๕๓๕๑-๑๐๑๗

ด่วนที่สุด

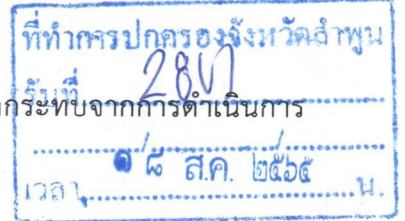
ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๖๖๕

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง และบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียน

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

ตามที่ สำนักทะเบียนกลางได้รับเรื่องร้องขอความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง และบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียนจนทำให้ได้รับความเดือดร้อน และจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า การดำเนินการแก้ไขปัญหาของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นมีความล่าช้า หสายกรณีมีปัญหาด้านการประสานการปฏิบัติระหว่างสำนักทะเบียน ทำให้ประชาชนผู้ประสบปัญหาสถานะบุคคลได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต การเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการจากภาครัฐ เป็นเหตุให้มีการร้องเรียนต่อหน่วยงานของรัฐ สื่อมวลชน และสื่อสังคมโซเชียลมีเดีย กรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรและการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ นั้น

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง และบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนอำเภอ และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ถือปฏิบัติดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง อาทิ เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่พักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตเวช บุคคลที่มีอาการเจ็บป่วยอย่างรุนแรง หรือผู้ที่มีความประสงค์จะเข้ารับสิทธิด้านการรักษาพยาบาลตามที่กฎหมายกำหนด ฯลฯ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นถือเป็นภารกิจสำคัญที่จะต้องให้บริการด้านงานทะเบียนโดยเร่งด่วน พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความรวดเร็วเท่าที่จะทำได้ ดังนี้

๑.๑ กรณีที่คนเปราะบางไม่สามารถมายื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่อาศัยอยู่ เพื่อยื่นคำร้องเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลได้ ให้ใช้การมอบอำนาจหรือการมอบหมายให้ญาติพี่น้องหรือบุคคลที่รู้จัก หรือบุคคลอื่นใด ยื่นคำร้องแทน จากนั้นให้นายทะเบียนดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐาน และสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ ตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๒ กรณีที่ไม่อาจมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลใดมาดำเนินการยื่นคำร้องแทนได้ ให้นายทะเบียนดำเนินการเฉพาะกรณี ดังนี้

๑) กรณีคนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตเวช หรือมีอาการเจ็บป่วยประการใด และไม่สะดวกที่จะเดินทางไปยื่นคำร้องที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน ให้นายทะเบียนเดินทางไปรับคำร้องยังสถานที่ที่บุคคลดังกล่าวอาศัยอยู่

๒) กรณี...

๒) กรณีผู้ป่วยที่พักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล ให้นายทะเบียนเดินทางไปรับคำร้องที่โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลที่บุคคลดังกล่าวรักษาตัวอยู่

๓) กรณีบุคคลที่มีอาการเจ็บป่วยอย่างรุนแรง หรือเป็นผู้ป่วยที่มีความจำเป็นจะต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล และมีภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนด อาทิ คนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร หรือที่มีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านกลาง หรือถูกจำหน่ายรายการทะเบียนราษฎร บุคคลที่อ้างว่าเป็นบุคคลสัญชาติไทย แต่ไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ตามมาตรา ๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ให้นายทะเบียนรับคำร้องและเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วเป็นกรณีพิเศษ

๒. บุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียน อาทิ บุคคลที่ถูกสวมรายการโดยการทุจริต บุคคลที่ถูกจำหน่ายรายการเนื่องจากมีรายการซ้ำซ้อน การจำหน่ายรายการที่สำคัญผิดในข้อเท็จจริง หรือการดำเนินการใดทางทะเบียน ฯลฯ ให้นายทะเบียนตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการแก้ไขปัญหาให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และหากเป็นกรณีที่จะต้องประสานการปฏิบัติไปยังสำนักทะเบียนแห่งอื่น เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ได้แก่ การสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ การรับรองจากที่ประชุมประชาคม หรือแสวงหาพยานหลักฐานในรูปแบบใดก็ตาม ให้นายทะเบียนทำหนังสือแจ้งไปยังสำนักทะเบียนดังกล่าวโดยทันที และให้สำนักทะเบียนที่ได้รับเรื่องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

๓. กรณีการดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือการประสานการปฏิบัติระหว่างสำนักทะเบียนเกิดความล่าช้า หรือมีปัญหาและอุปสรรคประการใด ให้สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น ประสานการปฏิบัติกับสำนักทะเบียนกลาง หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๔-๖ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

อนึ่ง การแก้ไขปัญหาทางทะเบียนในกลุ่มคนเปราะบาง และบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการทางทะเบียน ถือเป็นนโยบายสำคัญของสำนักทะเบียนกลางที่จะต้องดำเนินการในเชิงรุกอย่างจริงจัง และเร่งด่วน จึงขอให้นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนทุกคน ได้ตระหนักถึงภารกิจและหน้าที่ด้านงานทะเบียนราษฎร อันเป็นที่พึงของประชาชนในการช่วยเหลือจัดปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนอย่างเต็มกำลังความสามารถ การดำเนินการที่ล่าช้าไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนใดย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิและสวัสดิการที่บุคคลดังกล่าวพึงได้รับในฐานะบุคคลสัญชาติไทย หรือบุคคลที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงและเยียวยาได้ และยิ่งถือว่าเป็นความผิดพลาดละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิระ)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๓-๖